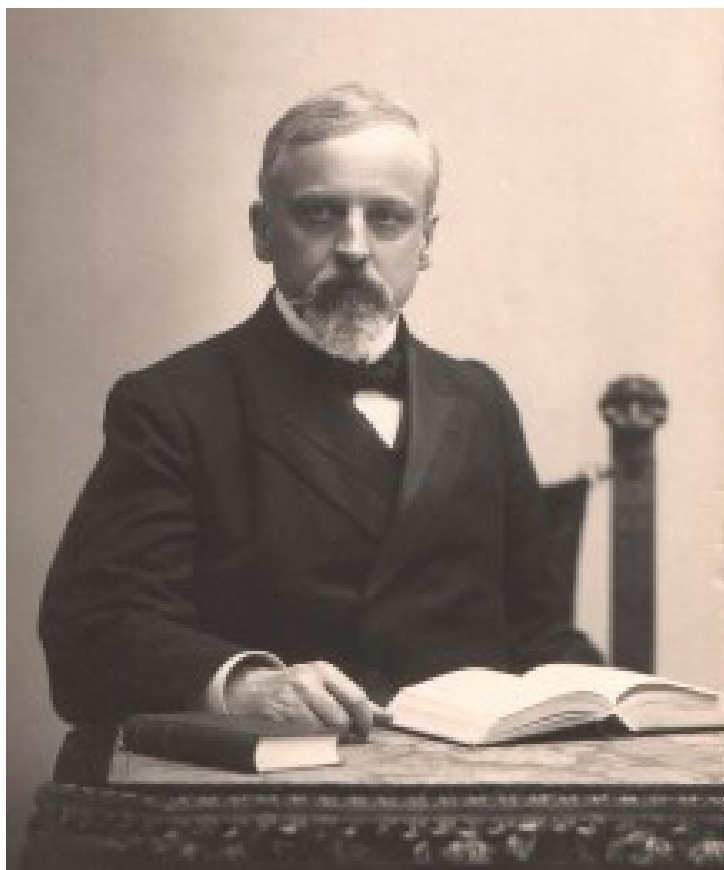

Z dogmatem

Czasopismo ilustrowane nieregularne

Wydawca Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. M. J. Piłsudskiego – Dział Informacji Naukowej

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego zaprasza
Państwa na spacer Aleją Litwosa, na której
prezentowana jest wystawa
**„Kreator wyobraźni... rządca dusz...
czyli Sienkiewicz na językach”.**

Wystawa przygotowana została w ramach
projektu „Ugryźć Sienkiewicza”
towarzyszącemu obchodom Roku
Sienkiewicza 2016, którego celem jest
promocja twórczości Henryka Sienkiewicza
i idei zawartych w jego książkach,
popularyzacja wiedzy o życiu pisarza oraz
ukazanie wartości literackiej jego dzieł.

Henryk Sienkiewicz nazywany był hetmanem dusz, krzepicielem serc, ale też Homerem drugiej kategorii. Nikt z mu współczesnych nie pozostawał obojętny wobec jego twórczości. O jego twórczości wypowiedali się między innymi: Eliza Orzeszkowa, Stanisław Brzozowski, Bolesław Prus, Maria Konopnicka, Aleksander Świętochowski, Witold Gombrowicz.

Twórczość Sienkiewicza żarliwie chwalona i ostro krytykowana była na łamach XIX-wiecznej prasy w „Tygodniku Ilustrowanym”, „Głosie”, „Biesiadzie Literackiej”, galicyjskim satyrycznym, krytykującym młodopolską literaturę i obyczajowość, „Liberum Veto”. W 1900 roku z okazji jubileuszu 25-lecia pracy literackiej na cześć Sienkiewicza napisano 10 przykazań i credo. Pojedynkowano się w obronie honoru polskiego pisarza...

Począwszy od publikowania „Ogniem i Mieczem” można powiedzieć, że nie było rozmowy, „która by się od tego nie zaczynała i (...) nie kończyła” na twórczości Sienkiewicza.

A on sam nie był obojętny na głosy krytyki... Przeżywał rozterki, popadał w melancholię. Przed plotkami warszawskich ulic uciekł przez Atlantyk do Stanów Zjednoczonych. Tam na preriach i w lasach Dzikiego Zachodu poznał (jak sam pisał w „Listach z Ameryki”) znaczenie słowa wolność. Praca literacka często go przytłaczała. Wizja, którą przelewał na papier pochłaniała go tak mocno, że nie był w stanie ani odpocząć, ani nawet na moment się od niej oderwać. Z czasem zaczęło go męczyć rozdawanie autografów, liczne obiady i przyjęcia wydawane na jego cześć.

Henryk Sienkiewicz przystojny (choć mógłby być nieco wyższy), szarmancki, błyskotliwy i zabawny, obdarzony został również cichą zawiścią niektórych dżentelmenów, bo bez wątplenia cieszył się powodzeniem u płci pięknej.

Do dziś twórczość literacka Henryka Sienkiewicza wzbudza różne emocje. Po dziś dzień twórczości Sienkiewicza albo nie znosimy, albo ją kochamy.

Bez wątplenia można powiedzieć, że Sienkiewicz otrzymał „rząd dusz”, o który słowami Konrada w III części Dziadów prosił Adam Mickiewicz.

W dniu jubileuszu dwudziestopięciolecia pracy Henrykowi Sienkiewiczowi wręczono żartobliwie przykazania, które ułożyli dla pisarza przyjaciele.

Oto dziesięcioro przykazań Sienkiewiczowskich, danych narodowi na raucie jubileuszowym dn. 22 r. 1900. Jam jest Henryk Sienkiewicz. Wielka Wielkość Twoja, którym Cię wywiódł na pole sławy wszechświatowej.

- I. Nie będziesz miał Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego i innych nade mnie.
- II. Nie będziesz używał wielkiego Imienia Mego nadaremno.
- III. Pamiętaj, abyś Dzień Jubileuszu Mego świecił.
- IV. Czcij Skrzetuskiego, Zagłobę, Wołodyjowskiego i Baśkę Jego, a mnie nade wszystko, bom nieporównany jest.
- V. Nie śmieję używać na utworach moich.
- VI. Nie używaj dzieł moich na podpałkę.
- VII. Nie popularyzuj dzieł Moich bez dodatkowej opłaty na ręce moje.
- VIII. Nie fałszuj myśli mojej, gdyż lojalność jej murem stoi.
- IX. Nie pożądaj żony Skrzetuskiego, albowiem Kniaziówną jest.
- X. Ani Oblęgorka, ani pióra brylantowego, ani zaprzęgów, ani jarzma na woły nie będziesz pożądał, ani pragnał, gdyż narodowym darem jest!

Będziesz miłował każdego literata w miarę możności i chęci osobistej, a mnie bez żadnych zastrzeżeń.

Na wystawie prezentowane są XIX-wieczne wydania utworów literackich Henryka Sienkiewicza opublikowane zarówno na łamach prasy, jak i wydane w formie książkowej.

Do ciekawostek prezentowanych na wystawie należą dramaty Henryka Sienkiewicza np. „Na jedną kartę” opublikowany w „Niwie” w 1881 roku oraz jednoaktówka „Muszę wypocząć” dedykowana Bolesławowi Prusowi.

Na ekspozycji znalazły się również utwory, których bohaterem był sam Sienkiewicz np. wiersz „Sienkiewicz i Hajdamaki” opublikowany w krakowskim tygodniku satyrycznym „Djabeł” w 19 numerze z 1907 oraz fragment zjadliwej adaptacja „Ogniem i Mieczem” pt. „Oręż i miłość” opublikowany w 3 numerze „Liberum Veto” z 1903 r.

W klimat XIX-wiecznej Warszawy wprowadzają grafiki powstałe w oparciu o prace Antoniego Unichowskiego

Wystawa prezentowana jest w holu wystawowym
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego,
Łódź ul. Gdańska 100/102,
od 4 do 29 października 2016 roku.

Serdecznie zapraszamy

Credo.

**Wierzę w Sienkiewicza Starego i Syna Jego, Henryka Wielkiego,
który się począł w miłości wielkiej, narodził się w Ziemi Okrzejskiej,
uznoił swe czoło w Trylogii, umęczon przez Komitet pod biskupem
Ruszkiewiczem w dniu Jubileuszu swego, pogrzebion na raucie w kasie
literackiej. Po skończonych uroczystościach odsapnął, wstąpił do
Oblęgorka - nie podobało mu się, stamtąd przyjdzie i sądzić będzie dary
otrzymane. Wierzę w lojalność Sienkiewicza, w nakładców
z Sienkiewiczem obcowanie, w ceny utworów Jego podbijanie, w Olimpie
uznanie i z Krzyżakami zblamowanie. Amen.**